

Za Redakcją odpowiedzialny
Józef Bronikowski w Poznaniu.
Adres: ul. Kłopotyńska i Błota Redakcji przy placu
całkowiciej pod Nr. 15.
Dziennik Poznański
wydaje się codziennie z wyjątkiem niedziel i dni
świętych.
Cena ogłoszeń (inzeratów):
wiersza drobnego 1 gr. 6 fen. — Reklamy o
wierszu drobnym 3 gr. (incl. tłumaczenia).
Listy
Redakcji, administracji i ekspedycji winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
wynosi w Poznaniu 3 tal. 15 szr., w państwie niemieckim 3 tal. 1 szr. 3 fen., w Anglii 5 guineów
w Francji 18 fr., w Austrii 4 tal. 15 szr., w Szwajcarii 5 tal. 15 szr., w Danii 4 tal. 2 szr., w Włoszech 5 tal. 15 szr., w Belgii 4 tal., w Turcji 28 fr., w Ameryce 6 tal. 1 1/2 szr.
Przedpłata i ogłoszenia
przyjmują się w ekspedycji; przedpłata przyjmują
w monarchii pruskiej oraz w państwach do związku po-
człowiek niemiecko-austriacki, należących jurysdyk-
cyjnie. W innych krajach zaś tylko na zlecenie agentów,
za których pośrednictwem (zobacz adreś) można także
przesyłać ogłoszenia do ekspedycji.
Rękopisma
nadesłane Redakcji nie zwracają się i nie są one będą

Ajencye Dziennika Poznańskiego:

W Krakowie Józef Czech — W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. Havas, Lafitte, Bullier & Comp. Place de la Bourse No. 8. Publicité Uni-
verselle, agence d'annonces internationales, 100, Rue Richelieu. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Gr. Friedrichstrasse 60. A. Rete-
meyer, H. Albrecht Taubenstrasse 34. Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behrenstr. 24 i Haack et Rabehl, Friedrichstr. 68. — W Bremie: E. Schlotte. — W Lipsku: Eugeniusz Fort, Sachs & Comp. —
W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Pleszewie: L. Zboralski.

POZNAŃ, 11 listopada.

Wszystkie wiadomości, które odbieramy z Fran-
cyi, odnoszą się jedynie do wniosku jenerała Changar-
nier, żądającego przedłużenia władzy prezydenta, i za-
powiadać się zdają, że większość komisji, mającej
obradować nad powyższym projektem, składać się bę-
dzie z członków lewicy Zgromadzenia narodowego.
Wyory ostatnie w trzech biurach wypadły bowiem na
korzyść lewicy, która reprezentowana przez ośmiu
członków oświadczy się prawdopodobnie przeciwko
przedłużeniu władzy marszałka na przeciąg lat dzie-
sięciu. Że zaś w zasadzie zgodzi się, jak się zdaje, tak
komisja jak Zgromadzenie narodowe na przedłużenie
władzy, wspominaliśmy już dawniej, bo stan taki inter-
mistezyczny, nie przesądzaający przyszłej formy rządu,
chwilowo przynajmniej jedynie zbawiennym wydaje się
być środkiem dla zaspokojenia wszystkich stronnictw
i uniknięcia rozruchów. Przeciwno przyjęciu wniosku
jenerała Changarnier przemawia mianowicie ta oko-
liczność, że prezesem pomienionej komisji wybrano
dawniejszego ministra p. Thiersa, pana Rémusat, pana
Bethmont zaś członka lewicy sekretarzem. W ostat-
nich trzech biurach, o których pisaliśmy wyżej, wy-
brano deputowanych Laboulaye, Rémusat i Leona Say
znaczną większością. Jak ostatni donosi telegram,
odbyła się dłuższa między księciem Broglie a pa-
nem Leonem Say w dniu wczorajszym konferencja,
w skutek której postanowił gabinet nie podawać się
do dymisji. Lewe centrum nie odstąpi podobno od
swego zamiaru wniesienia interpelacji co do niezwo-
ływania kolegów wyborczych do uzupełniających wy-
borów Zgromadzenia narodowego, gabinet natomiast
na wniosek o odroczenie tego projektu jeszcze przed
przyszłym czwartkiem, w którym to dniu wniesiona
miała być interpelacja. Z tego samego telegramu
cierpiemy wiadomość, że prawe centrum zgodziło się
na wniosek Changarniera, życzy sobie wszakże, ażeby
w projekcie wymieniony był wyraźnie tytuł „Prezy-
denta Rzeczypospolitej.”

Wiadomości z Hiszpanii, donoszące o znacznym
zwycięstwie Karlistów są z sobą sprzeczne. Zapre-
czają przynajmniej tym pogłoskom dzienniki urzędowe,
utrzymując, że nie prawdą jest, jakoby w bitwie
między Miranda i Tafala w Nawarze miał się być do-
stać do niewoli jenerał Moriones a poledz Primo de
Rivera.

Artykuł wczorajszy Germanii, nakazujący człon-
kom stronnictwa katolickiego jak największą czujność
i energią, nie uszedł uwagi narodowo-liberalnych or-
ganów. Nat-Żtg. a za nią wszystkie inne pisma li-
beralne do więcej jeszcze stanowczą z tego powodu
polityki nawołują rząd w obec rzekomych uroszczeń
hierarchii i zapowiadają już na pewne, że przedłożony
będzie sejmowi pruskiemu projekt do prawa o obowią-
zkach służby cywilnych.

Po czterodniowej przerwie, zapełnionej sprawdza-
niem wyborów zebrała się wczoraj rada państwa we
Wiedniu i przystąpiła bezzwłocznie do wyboru mar-
szałka Izby. Z 286 głosujących, padło 205 głosów na
dr. Rechbauera i jednego z umiarkowanych centrali-
stów. — Polacy nieśli głosować wspólnie z inny-
mi antycentralistami za hr. Hohenwarthem. Dr.
Rechbauer przyjął ofiarowaną łaskę marszałkowską i
podniósł w mowie inauguracyjnej tę okoliczność, że obecny
parlament jest pierwszym jaki od r. 1848 z bezpośrednich
wyszedł wyborów, poruszył w dalszym toku pewne kwe-
stye odnoszące się do przesilenia ekonomicznego i stosunku
państwa z kościołem i wyraził nadzieję, że cel wskaza-
ny ostatnią mową tronową, cel zjednoczenia pod je-
dnym wspólnym sztandarem wszystkich ludów Austrii
osiągnięty zostanie niezawodnie. Wicemarszałkami
obrano pp. Wigulicza i Pillersdorffa. Na tym
posiedzeniu przyjęto w końcu wniosek dr. Herbst,
aby na mowę tronową odpowiedzieć adresem. — Na-
stępne posiedzenie zapowiedziano na dziś tj. wtorek.

KRONIKA PARYŻKA.

Paryż, 4 listopada.

Ze wszystkich dorocznych świąt i uroczystości naj-
solenniejszą obchodzą Paryżanie Dzień Zaduszny. Całe
miasto w dniu tym wylega na cmentarze; szlachetna
pamięć o zmarłych łączy w miejscach wieczystego spo-
czytku ludzi wszelkich klas i wyznań. Nie doprawdy
piękniejszego jak cmentarze paryżskie. Są to olbrzy-
mie, starannie utrzymane ogrody, w cieniach których
wznoszą się wspaniałe pomniki bogaczy, tuła skromne
krzyżki ubogich. Tak pierwsze jak i drugie opłata
zieleni bluszcz, zdobia wonne kwiaty, które staranna
ręka kochających troskliwie pielęgnuje. Zwłaszcza też
w Dzień Zaduszny krewini i przyjaciele zmarłych po-
czytują sobie za obowiązek osobiście złożyć na mogile
bukiet lub wieniec. Największe w Paryżu są cmen-
tarze: Père Lachaise, Montparnasse i Montmartre. Na
ostatni jako najbliższy nas udaliśmy się w tym ro-
ku; cała droga prowadząca na cmentarz wyglądała
jak olbrzymia oranżeryja taką masę rozłożyli prze-
kupnie kwiatów i grobowych wienków, które są sple-
tane z zieleni, fiołków, niezapominajek, nieśmiertelni-

Pomagaj sam sobie!

II.

Powiedzieliśmy wczoraj na tém miejscu, że
za najlepszy środek ratunku dla dotkniętych u-
padłością banku Tellusa uważamy zsolidary-
zowanie się majątkowe takowych. Przypomi-
namy, że tu o tych tylko mówimy, dla których
ratunek jest możebny, to jest o tych, którzy w
ziemi, przedsiębiorstwach przemysłowych, skła-
dach handlowych i wierzytelnościach mają je-
szcze walory nie gotowe wprawdzie, ale dające
rękojmię kredytowe i to w tym stopniu, że
te znacznie winny przewyższać długi weksło-
we, które ich chwilowo i w najbliższym czasie
naciskają. Otóż gdyby ci związali się w
jedną Spółkę majątkową, na solidarności opar-
tą, toć niewątpliwą jest, żeby się zebrał fun-
dusz gwarancyjny tak znakomity, że i naj-
trudniejszy kredyt nie wahałby się przyjąć
in z pomocą. Nie potrzeba by w takim razie
oglądać się za krezusami zamorskimi i ich bo-
daj czy istniejącymi milionami, bo na taką pe-
wność i nasze miejscowe instytucje kredytowe,
robiące przy tém zyskowny a pewny interes,
a nawet i fundusze prywatne, które wśród
popłochu giełdowego trwożliwie się pochowały,
wystąpiłyby na targ pieniężny, niosąc pomoc
zagrożonym i przywracając zachwiany spokój
i zaufanie. — A gdyby przypuszczenie to nad-
spodziewanie okazało się płożnym, nie wąpi-
my, że wtenczas jeszcze wśród naszego społeczeń-
stwa tyleby się znalazło kapitału i gotowości,
ażeby na taką pewność zebranie go w krótkim
czasie uczynić możebnym.

Pozostawiając bliższe określenie i ściśle
sformułowanie projektu tego kompetentnym po-
wagom finansowym i prawniczym, sądzimy, że
ureczywistnienie takowego bez wielkich tru-
dności dałoby się przeprowadzić. Najłatwiejsza
byłaby operacya z majątkami ziemskimi. Ła-
twość mobilizowania majątku nieruchomego przez
wystawianie listów gruntowych (Grundbriefe) np.
do 2/3 a może całkowitej taksy Ziemstwa, zło-
żenie takowych z cesyami in blanco w insty-
tucyi, która by potrzebne fundusze zaliczała
jako zastaw obok zobowiązań wekslowych
na każdorazowe zaliczenie wystawianych, ope-
racyi takiej bardzo by była pomocną. A zwraca-
nie tych listów gruntowych odnośnym wła-
ścicielom w miarę, jakby zobowiązania swoje
umarzali, również łatwą i niekosztowną byłoby
czynności.

Więcej nierównie trudności w dawaniu ta-
kich kredytowych rękojmi i operowaniu tak-
owymi przedstawiają przedsiębiorstwa handlowe.
Wszakże i tu sądzimy, że na drodze zastawu,
a może za spółdzielaniem i nadzorem pewnego
rodzaju kuratorstwa rzecz bez zaudato wiel-
kiego mozolu rozwikłałaby się dała.

Wracamy jednak do tego, że jedynie ze-
spolenie się majątkowe na zasadzie solidarności
może tu być środkiem skutecznym. Zespolenie
takie potęguje siły finansowe do poważnych i
wielkich rozmiarów, a jedynie takie szerokie pod-
stawy przywrócić mogą równowagę zwieńczonego
kredytu i pomyślny obrót całej operacyi
zapewnić. Wrzekome zaś stawienie całej egzy-

ków lub też misternie wyrabiane z czarnych lub bia-
łych pereł; każdy z przechodzących według możności
zakupuje te oznaki panieci. Smutny a zarazem pię-
kny widok przedstawiały nam fale ludu zalewające uli-
ce cmentarza; smutny — bo pomiędzy temi były ro-
dzyń, które z rozdarciem boleścią sercem pochylały się
nad świeżymi mogiłami, które im najdroższe okrywają
istoty. Piękny — bo nigdy może lud francuski tak
poważnie i uroczysto nie wygląda, jak kiedy oddaje
część zmarłym. Milczący, wzruszony, płynnie zwolna
pomiędzy grobami wędrując krzyże i rosące je serdecz-
ną łzą panieci. Cała ta pielgrzymka z zielenią w
ręku przeniosła myśl naszą w czasy Chrystusowe,
kiedy lud z palmami witał Boskiego nauczyciela; tak
wówczas jak i obecnie natęgnęła tłumy piękna myśl —
przewodniczył szlachetny cel. Przy samem wejściu na
cmentarz Montmartre zwraca uwagę wspaniały pomnik
jenerała Cavagnac; licznie zgromadzony lud z od-
krytymi głowami otaczał go, oddając część zarazem
idei republikańskiej i człowiekowi, który ją wiernie
wyznawał. Naturalnej wielkości leżąca na sarkofagu
figura przedstawia postać Cavagnac, która w Dzień
Zaduszny niknęła pod wonnym płaszczem z kwiatów
i wienków posypanych przez życzliwe ręce rodaków;
nieco dalej idąc w środek cmentarza, spotkaliśmy ta-
kże licznie otoczony i uwieczniony grób sympatycznego
francuskiego pisarza Henryka Murger, skromny
ale prześliczny pod względem pomysłu jest ten pom-
nik. Prosty kamień z napisem, medalion z portretem

stency majątkowej w zastaw, w odwrotnym do
liczby zespalaających się stosunku, umniejsza ry-
zyko pojedynczych t. j. że im więcej będzie
spółników, tem mniejsze niebezpieczeństwo strat
dla pojedynczych. Wszakże i nasze towarzy-
stwa kredytowe ziemskie i nasze spółki pożycz-
kowe i wiele towarzystw zabezpieczenia na tej
samej zasadzie wzajemności i solidarności się
opierają, i właśnie tego rodzaju stowarzyszenia
we wszystkich przesileniach finansowych stósun-
kowo najmniej szwankują. Zresztą nie wąpi-
my o tém, że w razie potrzeby do takiej
spółki wzajemnej pomocy przyłączyłoby się wie-
le osób dobrej woli, choć i niedotkniętych be-
pośrednio klęską finansową, o której tu mowa.
Nadmieniamy jeszcze, że dozór nad całą opera-
cyą a mianowicie cenzurę (że się tak wyrazimy)
finansową nad osobami do spółki wstępującymi
i pomocy od takowej żądającymi, radziłybyśmy
widzeli powierzając komitetowi z trzech osób
nieposzlakowanego charakteru a mających uzdol-
nienie agronomiczno-administracyjne, kupieckie
i prawnicze, i to za wynagrodzeniem stosownym.

Jeszcze i na to zwrócić uwagę nie zaudato,
że i firmowi Tellusa majątkiem swoim spółce ta-
kiej stoja w odwodzie a w udaniu się takowej
i w pomyślnym rozwikłaniu operacyi niepośledni
mają interes. Odpowiedzialni albowiem wierzy-
cielom banku swojego całym majątkiem, stają
się odpowiedzialnymi i tym, którzy w następ-
stwie interesów Tellusowych, stawiają się dłu-
żnikami trzecich osób lub korporacyi, uiszczając
się takowym nabywają prawa regresu do upa-
dłego banku, a zatem i do firmowych jego.

Otóż i zarys naszego projektu, którego
wartości i zalet bynajmniej nie przeceniamy, a
chętnie go odrzucimy i ze stanowiska na-
szego popierać będziemy każdy inny, który się
lepszym pokaże. To jednakowoż żywny prze-
konanie, że ma zaletę prostoty, że go dyktuje
nagła potrzeba, że się opiera na najzdrowszej
zasadzie ekonomicznej — własnej zaradności.

Otóż i ziarneczko myśli naszej rzucamy
społeczeństwu interesowanemu z tém jedynie
życzeniem, aby obudziło zastanowienie powa-
żne i czynność energiczną. — Czy się to sta-
nie? — nie wiemy. Ale to wiemy z pewno-
ścią i radziłyśmy wygłosić głosem archanioła,
że samo z siebie nic się nie zrobi, że jeżeli ci,
których rzecz najwięcej dotyczy, założą ręce a
na nie więcej się nie zdobędą jak na płacz i
narzekanie, jak żydzi mesyasza się nie do-
czekają, a pójdą na rozproszenie. Ratunek jest
możebny i blisko leży — ale sam z pewnością
nie przyjdzie, lecz iść trzeba po niego czynem
śmiałym i rozważnym. — Na bok ciasne sob-
kostwo i lekkie lichwiarska, naprzód wspól-
nemi i zjednoczonymi siłami, a trudności po-
woli ustępować zacząć i droga coraz stanie się
gładszą i równiejszą.

Radzmy o sobie a Pan Bóg dopo-
może.

Wiadomości urzędowe.

Staatsanzeiger ogłasza cztery rozporządzenia kró-
lewskie z dnia 9 bm., z których jedno zwalnia feldmarszałka hr.
Roona z urzędu prezesa ministerstwa, drugie mianuje ks.
Bismarcka prezesem a trzecie ministra skarbu Camphausen

poety a nad medalionem na piedestalu postać przed-
stawiająca naturalnej wielkości dziewczę, które jedną
ręką powstrzymuje szatę napełnioną kwiatami, drugą
sypie takowe na głowę poety. Otóż i wszystko, ale
trudno opowiedzieć, ile rzewnego smutku uplastyczył
artysta w młodzieńkiej głowie dziewczęcia, jaka lekka
i eteryczna jest cała ta postać, która jak anioł zdaje
się płynąć w powietrzu po nad grobem. Od pomnika
Henryka Murger idąc na lewo, udaliśmy się na tak
zwany Stary cmentarz, gdzie spoczywa wielki ukończony
nasz poeta Juliusz Słowacki, którego grób był praw-
dziwym celem naszej pielgrzymki. Trudno opowiedzieć,
jakie uczucie ogarnęło nas na widok miejsca, które
kryje popioły wieszcz. Kolana mimo woli zgięły się,
głowa pochylała jakby olśniona światłem geniuszu, któ-
rego duch nieśmiertelny wiecznie pomiędzy nami żyć
będzie. Skromny a jednak niezwykle i oryginalny
jest pomnik, który rodacy postawili pocię. Wznosi
on się na dosyć wysokim podmurowaniu; na pierw-
szym planie kamień z napisem daty urodzenia i śmierci
Juliusza; nad kamieniem zwój pergaminu, na którym
wryto tytuły głównych jego utworów — ale niestety!
takowe mchem porosły i dziś tylko słowa „Lilia We-
nedae“ są czytelne, w głowach krzyż, pod krzyżem z
jednej strony medalion przedstawiający portret poety,
z drugiej wawrzynowy wieniec, strząskana lira i sowa,
emblem mądrości: całość wykonana w kamieniu przez
rzeźbiarza Oleszczyńskiego; z ściśnionem smutkiem i
goryczą sercem patrzyliśmy na czerniał mchem po-

wiceprezesem ministerstwa, czwarte nareszcie zawiadamia o tém
ministerstwo stanu.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Z Krotoszyna, 10 listopada.

(Kółko włościańskie.)

Na życzenie kilku włościan odbyło się na dniu 7
b. m. zgromadzenie w Krotoszynie w celu założenia
kółka włościańskiego w powiecie krotoszyńskim. Pp.
Wł. Przyłuski i Fr. Chętkowski ofiarowali swe usługi,
aby skupić w towarzystwo rozrzuconych po całym po-
wiecie włościan pragnących wiedzy. I inicjatorowie
ci w swych usiłowaniach zawiadzeni nie byli. Liczne
bowiem zgromadzenie włościan z wszystkich stron po-
wiatu — dali najlepszy dowód swym przybyciem, że
pragną oświaty. Po zagajeniu posiedzenia przez pana
F. Ch., który objaśnił w treściwych słowach dążność
i cel kółka włościańskiego, przedstawił następnie ze-
branym patrona kółek włościańskich p. M. Jackowskie-
go, który gorącymi słowy przemówił do obecnych, za-
chęcając ich do szlachetnej pracy, która nam utwali
byt materialny i da samowiedzę naszej potęgi. Nastę-
pnie zabierali głos i włościanie, już to ochoczo oświad-
czając się za koniecznością założenia kółka, już to żą-
dając niektórych w tym względzie objaśnień.

Po przeczytaniu jeneralnych ustaw kółek różni-
czych przyjęto je z małemi odmianami i dla utworzyć
się mającego kółka. Poczem obrano jednogłośnie p.
Chętkowskiego prezesem a zastępcą p. Przyłuskiego,
sekretarzem zaś p. Orłowskiego, bibliotekarzem księdza
Wojciechowskiego, skarbnikiem gospodarza Paprockiego.

Z obecnych zapisało się zaraz przeszło 50 człon-
ków z składką daleko wyższą, aniżeli się tego można
było spodziewać.

Tak pierwsze utworzyło się kółko włościańskie w
powiecie naszym. Oby za jego dobrym przykładem i
inne parafialne powstały.

Biblioteka kółka zasiloną została odpowiedniemi
książkami zaraz przez p. Jackowskiego, Chętkowskiego
i ks. Winowicza.

Pod koniec posiedzenia przedłożoną została zgro-
madzeniu petycja do sejmu pruskiego w sprawie cią-
żaru dróg; chętnie ją wszyscy podpisali.

Z Pleszewskiego, 8 listopada.

(W sprawie „Muzeum Narodowego“ w Rapperswylnu.)

Już to przyznać trzeba, że u nas jeśli nie wszy-
stko, to wiele przynajmniej rzeczy dzieje się na opak.

Anglik, znalazłszy się na kontynencie wszystkie-
mu przygląda się uważnie; każdy przedmiot świeży
dla jego oka albo stanowiący pamiątkę znakomitą ja-
kiejs postaci lub ważnego jakiego wypadku ma nie
mały dla niego powab. Zabiera on z sobą wszystko
co może i co jest osobliwoscią i z tém wraca do kraju;
a gdyby mógł to i Alpy, Piryneje i Karpaty i lasy
nasze litewskie — nie wyłączaając żubrów i niedźwie-
dzi — przeniosłby do siebie. Francuz mniej chciwy
i wytrwały od Anglika, chętnie przecież przyswaja co
znajdzie dowcipniejszego u obcych i zgromadza u sie-
bie. — Niemiec zwykłe z kijem i tłumocznikiem przy-
chodzi do Polski; kij zamienia na szpadel lub pytel,
na pilnik lub kowadło, na hebel lub sztyldo; wreszcie,
albo z tłumoczką zakłada handel rupieciami, a po latach
kilku jeśli nie stanie się Rittergutsbesitzerem, wraca z
należowaniami groszem polskim kuframi do swojego
Vaterlandu. Tak mniej więcej robi Włoch, Szwajcar,
Szwed, Duńczyk, Hiszpan, Węgier, Słowak a nawet
Moskal; my tylko Polacy jedyni stanowimy wyją-
tek, i tak np.: od trzech przeszło lat zbieramy na cał-
ym obszarze ziemi polskiej urny, zbroje, stare dyplomy
i manuskrypty, obrazy znakomitszych artystów,
wyroby rzeźbiarskie i snycerskie, medale i medaliony,
monety stare i nowe a nawet zapisy testamentowe,
jednym słowem, co troskliwoci patryotów od grabieży
nieprzyjaciół uratować i w domach prywatnych od

rosły z zatarłymi literami pomnik, który mimo całej
swojej piękności dziwnie sieroco i zaniedbanie wygląda.
Wszystkie groby francuskie wieniec świeże kwiaty,
otaczali pamiętni rodacy. Przy grobie Juliusza, któ-
rego geniusz nas wszystkich olśniewa, który tak go-
rąco kraj i braci swych ukochał — pustka! ani jedno-
go świeżego kwiatka życzliwa i pamiętna ręka nie rzu-
ciła. Dopiero podczas naszej obecności zjawia się ja-
kaś nieznana nam rodzaczka, prowadząc maleńkiego
synka, który na rozkaz mamy zdjąć czapeczkę i wdra-
pawszy się na pomnik złożył na nim pocałunek i zie-
lony wianek; słońce wyrzało z za chmur i złocistym
promieniem oblało jasną główkę chłopięcą, który w
tę chwilę wraz ze swoją skromną ofiarą przedstawiał
młode pokolenie składające część pocię, który także
wzniosłe wzory dlań zostawił. Zauważyliśmy mocno, że
niepewna pogoda i od czasu do czasu ulewne deszcze
nie pozwoliły nam w dalszym ciągu dnia tego udać
się na cmentarz Père Lachaise, gdzie spoczywa naro-
dowy nasz muzyk Fryderyk Chopin, — oraz
na cmentarz miasteczka Montmorency, gdzie leżą
zwłoki Niemcewicz, Kniaziewicz, Mickie-
wicz i wielu innych. Smutno pomyśleć, że prawie
wszystkie słońca naszego narodu na obcej ziemi znajdują
ostatni przytułek — obcy piasek przysypuje serca —
które dla biednego rodzinnego kraju tak gorąco były!

Śmieszna a zarazem i przykra jest rola korespon-
denta — który sam musi odwoływać, co podał za

szkoły, jak to już w wczorajszym numerze Dziennika wyka-

zaliśmy. — **Hr. Stanisław Plater**, jeden z firmowych Tellusa i dyrektora jego, został na mocy wydanego wczoraj postanowie-

nia sądowego w więzieniu tutejszym osadzony. — **Niemieckie stowarzyszenie wyborcze** ukonstytu-

owało się dnia onegdajszego. Zarząd jego tworzą pp. M. Bres-

laufer, dr. Brieger, Crousaz, Garfey, Hesselberg, B. Jaffé, L. Jaffé, S. Jaffé, M. Kantorowicz, Le Viseur, Gräbe, Mitzel, Neu-

krantz, Orgler, Peltesohn, Puttkamer, Stein, Tschuschke, L. Türk,

dr. Wasner i Ziegler.

— **Deputacja sądowa** w Tarnowskich Górach, składająca się z sędziego powiatowego Oertera (katolika), ase-

sorów dr. Ridigera (protestanta) i dr. Nordena (starozakon-

ego), użnała w tych dniach, że książkę biskupa wrocławskiego nie

wykroczył przeciw prawu z dnia 11 maja r. b., powołując ks.

Paul bez porozumienia się z nacelnym przezesem na admini-

stratora parafii w Brosławicach. Jest to pierwszy zapewne przy-

padek w monarchii pruskiej, w którym sąd uznał katolickiego

duchownego, oskarżonego o nieprawne sprawowanie funkcji du-

chownych, niewinnym.

— **W niewytłumaczony dotąd sposób** wybuchł ogień

dnia 7 bm. w Stęszewie w jednej z stojących na zachodniej

stronie miasta stodół. Wiający wtemczas silny wiatr południo-

wo-zachodni przeniósł się rychło na resztę stodół, stojących nie-

stety jedna blisko drugą, tak że w krótkim czasie 20 ich stało

w płomieniach. A wszystkie były napełnione bogatym żniwem

tegorocznym. Chociaż zaś dostateczna liczba sikałów rychło

podążyła z pomocą, brakło jednak wody. Pomiędzy niemi byli

sikałki z Trzcielna, Wągrowa, Bedlewa i Konarzewa, które

wszystkie zajęły się energicznie gaszeniem ognia a przez to za-

pobiegły dalszemu szerzeniu się tegoż. Przy innym kierunku

wiatru byłoby mogło spłonąć całe miasto. Ponieważ wła-

ściciele prócz jednego nie byli zabezpieczeni w żadnym towa-

rzystwie, przeto dotkliwą ponieśli przaz pożar ten stratę.

— **Na piśmiennictwo polskie** i **Żywoty świętych** na-

pisał przez p. Chociszewskiego otrzymaliśmy od p. L. Wo-

dzńskiego list. dwa. — Razem dotąd zebrano tal. 2 srb. 18.

— **Przykład poświęcenia.** Dnia 31 października w

nocy o godzinie 2 karaczna w Otrawie, wiośce niedaleko Byd-

goszczy nagłe, stanęła, jak donosi Gazeta Toruńska, w pło-

miennich. Wiatr dął mocno, pożar wzmagał się, a tymczasem

nieznanego karaczna nieznany nikomu mężczyzna i młocem

kolataniem do drzwi budzi śpiących. Ratuje się, kto może,

tylko siostra karaczna nie budziła się i bliska śmierci w

Dnia 12 listopada 1804 Krzyżacy dostają w zastaw Ziemię

niechładowską. — 1666 bitwa ze Szwedami pod Radziwiłłszkami.

1809 Sulkowski wstawia się pod Oceaną w Hiszpanii.

(?) **Z Książki**, 9 listopada. Pospieszam się sprawozda-

niam z odbytego dziś walnego zebrania kasy Towarzystwa Prze-

mysłowego. Odbędzie się, ale tak jakby nie było, bo prócz to-

go, że uchwalono przystąpić do Związku Spółek, głównej rzeczy

o to zmiany § 44 ustaw dokonano nie było można. O dziwna o-

bojętności, która właśnie w tak krytycznych czasach ogar-

niasz ludzi, zwłaszcza ludzi takich, którzy głównie dziś działają

powinni nie słowem, ale czynem! Proszę zważyć — że 170

przeszło członków stawilo się 32 na walne zebranie! Widzie-

liśmy prawdę pomiędzy tą garstką ludzi szczerze poświę-

cających się dla dobra ogółu — nie zważających na ża-

dne trudy i przeciwności — wartyby ich nazwiska ogłosić o-

publicznie na zawstyżenie reszty — ale powstrzymam się jeszcze,

bo może się upamiętają ozeblili i nie będą nadal lekceważyli

spraw tak ważnych — spraw obchodzących dobro ogółu! Mo-

gą być przypadki niemożliwości stawienia się tam, gdzie po-

winności i obowiązku wzywa, ale tu przy owych walnych zebra-

niach — już to nie pierwszy raz prawie na próżno zwołanych,

— tak liczna nieobecność nie da się usprawiedliwić niczem! Po

prosta niedbalstwo jest tego przyczyną. Niestety nie dość przy-

jąć jakikolwiek, choćby najlichszy obowiązek, ale prawdziwa

zastęga wypełnił go! — Sprawozdanie kasy, odczytane

przez kasyera p. Nieradzińskiego, wykazało dobitnie, że Spółka

nasza rozwija się doskonale. Zławsza depozyta liczne — a to

fundament główny, jeżeli publiczność ma do Spółki zaufanie!

Ogólny obrót kapitałów przechodził od Nowego Roku do 23go

października przeszło 70,000 tal. — Jeżeli zarząd nie przele-

szan. Redakcyi specjalnego sprawozdania, postaram się go sam

dostawić! Przyszedł nadzwyczajnie walne zebranie odbędzie się

23 b. m. — Dobrzeby było, gdyby Rada nadzorcza zechciała

przy ogłoszeniu zaraz zastępcę sobie, iż nie stawiający z go-

zoda się z uchwałami, które zapaszą mają. — Nadmien-

iam jeszcze i to, że po odbytem walnem zebraniu odbędzie się

uroczysty obchód dwuletniej rocznicy założenia naszej Spółki

pożyczkowej. Dnia 19 listopada przypada właśnie 2 lata, które

upłynęły od założenia kasy, sumą 161 al. 20 sbr. — dziś obra-

cujemy tak znacznymi kapitałami. Inuż to białokół z ręki li-

chawczy wyrwanych — uratowanych zostało przez naszą Spół-

kę! Nie trzeba było lenić się, ale gorliwie każdy swą cegieł-

kę przysłać! — Delegatem na walne zebranie Związku Spółek do By-

dgoszczy wybrany przez p. Ludwik Szczęśliwy, któremu nie

pierwszy raz należy się uznanie i publiczna podzięką za gorli-

wość i działalność około dobra i rozwoju tutejszej Spółki.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Przeglądu Wystawy Powszechnej z 1873 r. w za-

kresie przedmiotów rolnictwa i przemysłu rolniczego

przez Zygmunda Jaroszewskiego i Ludwika Dąbrowskiego, wy-

szedł posyłać I drukiem Leona Paszkowskiego w Krakowie.

Cale dzieło składa się na z trzech poszytów, z których drugi

wyjdzie w grudniu b. r. a trzeci w końcu stycznia 1874. O ile

z pierwszego poszytu sądzić należy, zasługuje przedsięwzięcie

działu na wszelkie uznanie. Obok pięknie w drzeworytni

warszawskiej wykonanych drzeworytów zaleca się prace

pp. Z. Jaroszewskiego i L. Dąbrowskiego, doborom treści i po-

prawny styl. Posyłać I daje nam nasamprzód krótki po-

gląd na wystawę powszechną w ogóle i jej znaczenie dla prze-

mysłu i handlu. Dalszy rozdział przechodzi już do właściwego

zadania dzieła i rozpatruje się w wystawie rolniczej. Następne

trzy dość obszernie rozdziały zapoznają czytelnika z produkcją

rolniczą, produkcją zwierząt i mechaniczną rolniczą na wystawie

wiedeńskiej. Wymienione są tu wszystkie kraje, które okaza-

ły na wystawie wysłali i odznaczali się najlepszymi pro-

duktami z trzech pomienionych gałęzi rolnictwa. „Przegląd Wy-

stawy powszechnej“ pp. Jaroszewskiego i Dąbrowskiego prze-

znaczonym jest przeważnie dla rolników, właścicieli ziemskich

i przemysłowców, którym polecić go należy pod każdym wzglę-

dem, bo będąc niejako poglądem historycznym rolnictwa i prze-

mysłu aż do naszych czasów, zawiera wiele ciekawych i po-

ważnych szczegółów z obrazem w drzeworytach ich przed-

stawieniem.

PRZYBYLI DO POZNANIA.

dnia 11 listopada.

BAZAR. Hr. Skórzewska i p. Czarkowska z Małych Jezior, dr.

Szudrzyński z Lubusza, hr. Mieliński z Obobienia, Ro-

żnowski z Arcugowa, Nawrocki, Paszkowski i p. Wawrowska

z Król. Pols., hr. Kwilecki z Gostawie, Ryngailo i Górski

z Litwy, Chłapowski z Szoldr.

LUZINSKIEGO GRAND HOTEL DE FRANCE. Radoński

z Krzele, Smerzyński i Gawroński z Król. Polskiego, Ja-

raczewski z Miniszewa, Łukowski z Gonic, Kościelski Józef

z Sanieka, Paliszewski i Pradziński z Góbie, Chłapowski

z Bonikowa, Pagowski z Głuszyn, panie Moszczeńska i So-

kolnicka z Tarnawy, Wiecek z Mroczy, Bronisz Józef

z Otoczn.

Plan jazdy

do Poznania przybywających i odchodzących pociągów

kolei żelaznych.

Kolęj Poznańsko-(toruńsko)-bydgoska.

Przybywa.

Odchodzi.

Poc. mies. o godz. 7 m. 29 z rana Poc. osob. o godz. 5 m. 15 z rana

Poc. osob. o godz. 10 m. 14 p. p. Poc. mies. o godz. 11 m. 30 z rana

Poc. mies. o godz. 3 m. 24 p. p. Poc. osob. o godz. 4 m. 15 p. p.

Poc. osob. o godz. 10 m. 14 w. Poc. mies. o godz. 8 m. — wiecz.

*) Ten tylko pociąg ma I—III, wszystkie inne I—IV klas.

W kierunku z Stargardu do Wrocławia.

Przybywa.

Odchodzi.

Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 4 m. 54 Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 5 m. 4

Poc. mies. 2-4 kl. g. 7 m. 43 Poc. osob. 1-3 kl. g. 11 m. 49

Poc. osob. 1-3 kl. p. p. g. 3 m. 54 Poc. osob. 1-3 kl. p. p. g. 4 m. 4

Poc. mies. 2-4 kl. w. g. 8 m. 52 Poc. mies. 2-4 kl. w. g. 6 m. 29

W kierunku z Wrocławia do Stargardu.

Przybywa.

Odchodzi.

Poc. mies. 2-4 kl. rano g. 8 m. 6 Poc. mies. 2-4 kl. rano g. 6 m. 26

Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 11 m. 4 Poc. osob. 1-3 kl. g. 11 m. 14

Poc. osob. 1-3 kl. p. p. g. 4 m. 49 Poc. mies. 2-4 kl. w. g. 7 m. 44

Poc. osob. 1-3 kl. w. g. 10 m. 47 Poc. osob. 1-4 kl. w. g. 11 m. 33

Kolęj Marchijsko-Poznańska.

Przybywa.

Odchodzi.

Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 10 m. 9 Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 6 m. —

Poc. p. p. 1-4 kl. p. p. g. 2 m. 9 Poc. osob. 1-3 kl. rano g. 10 m. 39

Poc. osob. 1-3 kl. p. p. g. 3 m. 30 Poc. osob. 1-4 kl. p. p. g. 3 m. 45

Poc. osob. 1-4 kl. w. g. 9 m. 30 Poc. mies. 2-4 kl. w. g. 7 m. 14

Wykaz

przybywających i odchodzących poczt w Poznaniu.

Przybywające poczt.				Odjeżdżające poczt.			
Z	godz.	minut	pora dnia.	Do	godz.	minut	pora dnia.
Września	3	55	rano	Skwierzyny	6	45	rano
Wągrowca	4	—	—	Pleszewa	7	—	—
Krotoszyna	6	50	—	Wągrowca	7	20	—
Obornik	8	30	—	Kurnika	8	30	—
Ostrowa	8	50	—	Stęszewa	8	30	pop.
Stęszewa	8	10	—	Obornik	8	—	wie-
Kurnika	6	55	po	Krotoszyna	8	10	czor.
Wągrowca	6	15	połud.	Ostrowa	9	—	—
Pleszewa	8	15	wie-	Wągrowca	11	30	—
Skwierzyny	8	20	czo-	Września	11	45	—
			rem.				

GOSPODARSTWO, HANDEL I PRZEMYSŁ.

Gdańsk, 8 listopada. Powietrze zmienne, przeważnie

południowe i wilgotne, przytęm dość ciepłe. Wiatr południowy.

W transakcjach zbożowych tylko że zmianie mamy do za-

znaczenia, że na znaczniejszych targach zagranicznych zesłoty-

godniowe polepszenie cen nie tylko się utrzymało, ale nadto

wieć się upowszechniło i ustaliło.

W Anglii pomimo ciągłego importu ceny miały dobrą ten-

dencją w ogóle a towar biały, który się sta rzadszym, doznał

podwyższenia.

We Francji place wewnętrzne miały słabe dowozy i zła-

wynikło ogólna podwyższenie cen. Nawet w Marsylii, która od

niejakiego czasu importuje tygodniowo około 284,000 hektoli-

trów pszenicy, wszystkie lepsze gatunki znajdują łatwiej pomie-

szczenie po stałych cenach i jedynie ziarno podrzędne zostaje

w składach.

W Belgii i Holandii ceny bez zmiany przy regularnym ob-

dybie.

W Niemczech w początku tygodnia ceny uległy niejakim

fluktuacjom z powodu likwidacji zobowiązań terminowych, lecz

w ostatnich dniach zaczęły się znów ustalać.

Na naszym targu kupki były wprawdzie mało ożywione,

lecz ceny w ogóle utrzymały się bez zmiany. W ostatnich je-

dnach pszenica wyborowa, szczególnie biała była wię-

ciej żądaną i osiągała małe podwyższenie. Dobry towar osiągał

pełne ceny zesłotygodniowe, podrzędny zaś był zaniedbanym.

Zyto przy małych dowozach było stałe w cenie przy ma-

łych fluktuacjach.

Sprzedano w tym tygodniu pszenicy 1800 ton — zyto

100 ton.

Placono za 2000 funt. wag. cel. czyli jedną tonę.

Za szefel berliński.

Pszen. białej 126—135 88—96 3 22 3 4 2 6

„ wys. pstr. szkl. 126—130 87—91 3 20 11 3 26 —

„ jasno pstrój 125—130 86—89 3 19 8 3 23 6

„ pstrój 118—131 78—84 3 9 6 3 17 1

„ czerwonej 123—134 80—84 3 12 — 3 17 1

Zyto krajowego 122—126 65—67 2 19 10 2 22 3

Jęczmienia 106—114 54—61 1 28 3 2 5 11

Groch 54—56 2 12 11 2 15 7

Rzepak 80—82 2 26 5 2 18 6

Aleksander Makowski i Sp.

Sprawozdanie tygodniowe

Szanownych Akcyonaryuszów Spółki naszej prosimy o jak naj-rychlejsze wnieście bieżące VI. i zaległych rat do kasy na-
szej u Wgo S. Tułodzieckiego w Poznaniu.
Poznań, dnia 11 listopada 1873.

SPÓŁKA AKCYJNA
pod firmą: [6052]
Teatr Polski w ogrodzie Potockiego w Poznaniu.
Dyrekcya:
J. Grabowski. Dr. Żebinski. S. Tułodziecki.

Zakład litograficzny
Teodora Szulca
w Poznaniu, Wrocławska ulica 15 (Hotel Saski)
wykonują wszelkie prace litograficzne, a mianowicie: rejestra gospodarcze, szematy kupieckie i biurowe, karty wizytowe, ryciny, dyplomy, etykiety do wódek, araków i wina itp. po cenach umiarkowanych. (6049)

Nowo otwarta
KSIĘGARNIA
Tygodnika Wielkopolskiego
(Edmund Callier)
polecą świeżo wyszłe z pod prasy:
Wieczorne pieśni Witosława Halka, w przekładzie Władysława Bełzy, ozdobnie
oprawne 1 tal. (dla abon. Tygodnika 20
sgr.) — nieoprawne 18 sgr. (dla abonen-
tów 12 sgr.)
oraz broszurkę p. n. Co jest polskość
cena 8 sgr.
J. Toepflitz Pojednacza i podwójna ra-
chunkowość kupiecka — podręcznik dla
wykładów i praktycznego użycia. 15 sgr.
Aleksandra Weryhi Darowskie-
go Dyaryusz podróży do Warszawy. Sta-
ra Satyra polska. 8 sgr.

Tanie książeczki po 2 sgr.
Mała Historia Polska 64 str. z
obrazkami. **Książeczka o zwierze-
tach** z 50 obrazkami. **Powiatki i
hajki. Mały Wybór Nabożeń-
stwa dla dzieci** z obrazkami i z ze-
wleńmiem wladzy Duchownej. **Piosnki,
Dumki i Arye.** 64 stron i 58 pieśni.
Najlepsze Dzieciństwo. 112 stron.
Każda z tych książeczek kosztuje tylko 2 sgr.,
z oprawą 3 sgr. Wszystkie 6 sprzedają się
za 10 sgr. (z przesyłką 11 sgr.), oprowne za
15 (z przesyłką 16 sgr.) W większych ilo-
ściach jeszcze taniej. Listy pod adresem:
Księgarnia J. Chociszewskiego.
Poznań. (5844)

Panna z sówonem wykształceniem ży-
czy sobie przyjąć miejsce **towarzyski
lub wyreczytelki pani do-
mu.** Listy franko poste restante Nr.
1000 Mogilno. [6050]
**Gotowe ubiory męskie, pa-
letoty, czapki, bieleżne, ka-
ftany, krawatki, futra itp.**
polecą po cenach przystępnych oraz przy-
muje wszelkie obustunki (5920)
J. Urbankiewicz,
Berlińska ulica Nr. 32 w Poznaniu.

**Co jest największym złodzie-
jem ciepła w pokojach?**
Drzwi i okna.
A zatem komu na tém zależy mieć drzwi
i okna, które prawie w każdym starszym
domu są zesznięte, aby mieć takowe szcze-
lnie zamknięte, by ochronić węgli i drzewa,
niechaj posle do pana **Ditterle** przy
Sapieżńskiego placu Nr. 3, który ten nowy
pomysł objawia drzwi i okien korą jak naj-
lepiej wykonuje. (6043)
Mając teraz kilka domów w robocie można
się w mej pracowni łatwo o tem przekonać.
L. B. Ditterle,
fabr sztucz. i zwycz. wyrobów korkow.

Nasz założony tu przy **Wilhelmowskim placu Nr. 6**
skład piwa butelkowego
polecamy szanownej Publiczności do łaskawego uwzględnienia.
Starac się o to zawsze będziemy, abyśmy na składzie naszym mieli
tylko najlepsze, odstale piwo z najrenomowańszych browarów i aby takowe
sprzedawać jak najtaniej. (6047)

Oskar Buttell & Comp.
Wilhelmowski plac Nr. 6.

Wina węgierskie (4981)
osobiście od producentów zakupione, polecą
L. Zboralski w Pleszewie.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że naszą **agenturę general-
ną na Poznań i W. Księstwo Poznańskie** powierzyliśmy
z dniem dzisiejszym panu
Oskarowi Hirsekorn w Poznaniu,
Magazynowa ulica Nr. 15.
Prosimy przeto, aby w sprawach, dotyczących naszego Towarzystwa,
odtąd do niego się udawano.
Szczecin, dnia 4 listopada 1873.

Dyrekcya
pruskiego narodowego Towarzy-
stwa ubezpieczeń.
Noehmer. Lippert.

Powołując się na powyższe obwieszczenie, polecam się do pośrednicze-
nia w **zabezpieczeniach przeciw niebezpieczeństwom od
ognia i przy transportach rzecznych** powyższego Towarzystwa.
Poznań, dnia 4 listopada 1873.

Oskar Hirsekorn.
**Centralne Biuro rekomendacyjne w Poznaniu, Szkół-
na ulica Nr. 4. — Biuro umieszcza guwernantki, reprezentantki domu,
bony, — guwernerów, gospodarzy, kupców, fabrykantów, maszynistów
itd.** [5552]
KAZIMIERZ NEUMAN.

Panom agronomom i lubownikom polowania polecą podpisany znane od lat wielu
prawdziwe **wajmarskie**
buty myśliwskie
jako **konieczny** przedmiot ubioru (i dla lekarzy także i pastorów nader
praktyczny), który przez swą doskonałość wszędzie sobie wstep otworzył. Buty podbite
są piśnią i pokryte juchami rosyjskimi, dla czego wcale wody nie przepuszczają i bar-
dzo są ciepłe. (5716)
Przy zamówieniu zechcą szanowni panowie przelać łaskawie tylko stary but do-
godny lub miarę długości i oraz nadmienić, czy noga wązka lub szeroka itd., poczem
mogą być pewni, że odbiorą parę dogodnych butów, które ewent. zamieniają się i na inne.
(Buty te nie noszą się na innych lecz wzuwają się z wyjątkiem na północznych myśliwskich).
Cena 7 1/2 tal.
Też same nadzwyczaj mocnej roboty nie przepuszczające wody z podwójnem pode-
szwami 9 tal.
Aż do kolan obsadzone skórą 11 tal.
Z stępami piśniowemi do bioder sięgające 14 tal.
Zwracam szczególnie uwagę pp.

oficerów i urzędników wojskowych
na buty te, które się w ostatniej wyprawie okazały bardzo doskonałemi a na żądanie do-
łącza się także smarowidło konserwujące skórę. Przysyłka uskuteczna się natychmiast,
gdyż zawsze znaczny ich jest zapas.
EDWARD NOACK,
królewski liwerant nadworny.
Berlin, Spittelmarkt Nr. 10.

Pokój obszerny jest do wynajęcia od 1-go
grudnia rb. **Kybałki Nr. 21, par-
ter.** (6048)
Pięć pokoi i kuchnia do wynajęcia przy Wrocł. ul. 9.
(5647)

Dla
cierpiących na włosy.
Celem odbycia konsultacyi z kilku dystyngowanemi osobami
powołany do Poznania, udzielać będę **w czwartek do piątku,
dnia 13 — 14 listopada** i innym na włosy chorującym rady
i to bezpłatnie w pomieszkaniu mojem
Myliusa Hôtel de Dresde
i pozwalam sobie prosić wszystkich, co cierpią na wypadanie wło-
sów lub już łysiny mają a pragną włosy swoje konserwować lub
dostać nowe, aby mnie łaskawie odwiedzili.
Konsultacye
dla panów od 9 do 1 godziny i od 5 do 7 godziny wieczorem
dla dam od 3 do 5 „
Cierpiący na włosy, co dla rozmaitych okoliczności osobiście
przybyć nie mogą, niechaj przysła kilka włosów blisko cierpiące-
go miejsca stojących a niechaj zarazem podadzą listownie a, wiek,
b, domniemywaną lub znaną przyczynę cierpienia włosów i c, czas
jego trwania. Po uskutecznionej mikroskopicznej rewizji przesła-
nych włosów nastąpi odpowiedź, czy w ogóle skutku spodziewać
się można lub nie. W ostatnim razie sam odradzam od bezcelowe-
go i bezskutecznego wydatku. Przeciwnie długoletniej wy-
wołanej **wieklem** nie pomaga, jak się samo przez się rozumie,
ani moja metoda ani żadna inna. (6041)
Równocześnie polecam wszystkim na włosy cierpiącym u siebie
moją broszurę „**Wissenschaftliche Abhandlung über
das menschliche Haar**“, która za przesłaniem 4 sgr. u mnie
jest do nabycia.

Henryk Siggelkow,
Specjalista dla cierpiących na włosy.
Hamburg Schäferkampsallee.

SZPRYCOWANIE BROU
HYGIENICZNE, NIEZAWODNEGO
SKUTKU I ZAPOBIEGAJĄCE.
Samo dostateczne do uleczenia bez uży-
cia żadnych innych środków. Znajduje
się w głównych aptekach na całym świecie. W Paryżu u wynalazcy, **PA REOU,**
Boulevard Magenta 158. — (Ządać należy prospektu) — 30 lat powodzenia. (1843)

Buschenthalski wyskok mięsny.
Kontrola rewizyjna: **Hoeckharts**
Skład generalny: Lipsk.
Skład główny: Eryk i Karol Schneider
Wrocław, Eryk Schneider Lignica. (6038)

**Mieszkania o 3 pokojach do
wynajęcia Grobla 25.** (5646)
Dr. Edward Meyer,
Berlin, Wilhelm. ul. 91
lekarz specjalny dla chorób kobie-
cych. (5400)
Mieszkam teraz na **Sw. Marcynie 71.**
Dr. Berthold,
okulista. (5870)
Ogrodowy zarazem myślny, posiada-
jący dobre świadectwa, od 8 lat w miejscu,
poszukuje innego miejsca od 1 stycznia albo
od 1 kwietnia rp. (6040)
Niemięszkowie p. Obornikami.
Józ. Kaczmarek, ogrodowy.

Dom. Kuszewo pod
Skokami poszukuje od 1-go
stycznia 1874 [6051]
gospodyni,
mówiącej obu język. krajow.,
która zupełnie musi być obe-
znana z kuchnią, chowem mło-
dociem, bydła i drobiu. Świad-
cz. z podaniem obecn. miejsca po-
bytu należy przysłać wprost
do Dominiun.

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Berlin, 10 listopada.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Niemieckie papiery.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
obrow. poz. państw.	4 1/2	101 1/2 p.	Niem. bank hyp. w	4	97 1/2 p.	Czeska kol. zach.	5	92 p.	Ameryk. pożycz. 1862	6	98 1/2 p.	Prus. zakład kredyt.	4	— p.	Szwajcar. Unia akc. z.	4	16 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Prusk. poz. ukonsolid.	4 1/2	10 1/2 p.	Niem. bank Union.	4	66 pl.	Brzesko-grajewska	5	27 1/2 p.	dito nowa	5	97 1/2 p.	dito	4	112 1/2	dito zachod. akc. z.	4	36 1/2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito dit. d.	4	98 p.	Stowarzysz. dyskont.	4	160 pl.	Koloński-międzyńska	4	142 p.	Renta francuska	5	89 1/2 p.	Tellus	4	— p.	Tamies-land. akc. z.	4	7 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
blig. dług państwa	3 1/2	92 1/2 p.	Gotajski bank kredyt.	4	96 1/2 p.	Krefeld-kepińska	5	25 1/2 p.	Rumuńska pożyczka	8	—				Warszawsko-bydg. ak. z.	4	p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
rem. poz. państw. z 1855	3 1/2	118 1/2 p.	Hanowerski bank	5	100 1/2 p.	Galicyjska Karola Lud.	5	87 1/2 p.	Pożycz. turecka z r. 1865	5	43 p.				Warszawsko-wied. ak. z.	5	81 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
listy zast. wschodnio-pruskie	3 1/2	81 1/2 p.	Kwilecki i Sp. bank	5	50 1/2 p.	Halls-zóraw-gubeński	4	39 pl.	dito z r. 1869	6	52 1/2 p.	Papierzy pruskie.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
dito	4	92 1/2 p.	Magdeb. stow. bankowe	4	79 1/2 p.	Hanowersko-altenb.	5	45 1/2 p.	Moneta w złocie, srebrze i papierach.				Pruska poz. ukonsolid.	4	96 1/2 p.	Zagraniczne papiery.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
dito	4 1/2	100 1/2 p.	Magdeb. bank pryw.	4	105 1/2 p.	Kol. Rudolfa	5	67 1/2 pl.	Fryderyksdory	20	113 1/2 p.	dito	4 1/2	104 1/2 p.	Amer. poz. 1882	6	98 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito	5	— pl.	Meinigska bank kredyt.	4	105 1/2 p.	Leodium-Limbürg.	4	18 p.	Napoleonsdory	1	5. 10 1/2 p.	Dobrowol. poz. państw.	4 1/2	101 p.	dito 1885	6	99 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Lis. zast. pozn. (nowe)	4	93 1/2 p.	Austr. bank kredyt.	5	121-19 1/2 p.	Marchijsko-poznańska	4	39 1/2 p.	Imperyaly	1	5. 15 1/2 p.	Prem. poz. państw. 1855	3 1/2	120 p.	Włoska renta	5	58 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito dit. szląskie	3 1/2	81 1/2 p.	Austr. bank kredyt.	5	121-19 1/2 p.	Magdeburg-halb.	4	123 p.	Dolary	1	1. 11 1/2 p.	Oblięgi dług państwa	3 1/2	92 1/2 p.	dito akcyje tytun.	6	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito lit. A.	4	— pl.	Wschodnio-niem. bank	5	51 p.	Górnośl. kol. lit. A.C.	3 1/2	175 pl.	Złoto w sztab. funt oeln.	—	—				dito obligacye tyt.	6	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito nowe	4	89 p.	dito dito produk.	5	26 p.	dito lit. B.	3 1/2	155 1/2 p.	Srebra funt oeln.	—	—				Austr. noty bank.	—	88 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Zachodnio-pruskie	3 1/2	80 1/2 p.	Poznań. bank prowinc.	4	105 p.	Austr. franc. kol. pań.	5	111-10 1/2 p.	Austr. póln. zachodnia	5	87 1/2 p.				dito renta papierowa	4 1/2	59 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito	4	90 1/2 p.	Pozn. bank prow. weks.	4	8 1/2 p.	dito pol. państw. (Lomb.)	5	91-0 1/2 p.	Rosyjskie noty bank.	80 1/2	pl.				Austr. renta srebrna	4 1/2	63 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito	4 1/2	99 p.	Pruski bank	4 1/2	170 1/2 p.	Wschodniopruska kol.	4	33 1/2 p.	Francuskie noty bank.	80 1/2	p.				Pols. lik. lista	4	63 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito II scrya	5	104 1/2 p.	Pruski zakład kredyt.	4	54 p.	południowa	4	33 1/2 p.	Dyskonto wekslowe	5	—				Ros. listy zast. na grn.	5	88 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito nowe	4	89 p.	Prowincjonal. stowarz.	5	91 1/2 pl.	K. i. po praw. brz. Odry	5	117 1/2 pl.	dito lombardowe	6	—				Ros. amer.-poż. z 1870	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Zachodnio-pruskie	3 1/2	80 1/2 p.	dyskont.	5	91 1/2 pl.	Reichenberg-pard.	4 1/2	61 1/2 p.	Poznań, 11 listopada.				dito	1871	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
dito	4	90 1/2 p.	Szląskie stowarz. bank.	4	108 1/2 p.	Nadręńska	4	137 1/2 pl.	Listy rentowe i zastawne.				Ros. noty bank.	—	81 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
dito	4 1/2	99 p.	Tellus. stow. ban. poz.	4	— p.	dito lit. B.	4	90 1/2 p.	Pozn. listy zastawne	3 1/2	94 1/2 p.	Poż. tur. z 1865	5	60 1/2	dito dit. z 1869	6	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
dito	4 1/2	99 p.	Akcyje przemysłowe.		Reńska kol. (Nahe)	4	25 1/2 p.	Nowe listy zastawne	4	90 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
dito	4 1/2	99 p.	Berliński kantor drzew.	4	89 p.	Rumuńska kol. j.	5	32 1/2 p.	Listy rentowe pozn.	4	94 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Nordend.	4	14 p.	Rosyjska kol. państw.	5	95 p.	Prowinc. obligacye	5	100 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Niemieckie tow. budo.	5	52 p.	Schwajc. Union	4	14 1/2 p.	Powiatowe obligacye	5	100 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Stowarzysz. immol.	4	86 p.	dito zachod.	4	35 p.	Obligacye miejskie	4	90 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Browar Gratwell	5	66 1/2 p.	Starogardzko-poznań.	4 1/2	99 1/2 p.	dito	5	100 1/2 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Niem. stow. ind. stal lit. A.	5	31 1/2 p.	Warszawsko-bydg.	4 1/2	99 1/2 p.	Szląskie listy zastawne	3 1/2	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito dit. lit. B.	5	21 1/2 p.	Warszawsko-wiedeński.	5	80 p.	Szląskie listy rent.	4	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Dortmund Union (stare)	5	89 1/2 p.	Berlińsko-póln. z pr. p.	5	42 p.	Zagraniczne koleje.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
dito	4 1/2	99 p.	dito dit. (nowe)	5	— p.	Krefeld-kepiń.	5	63 p.	Czeska kol. zach. ak. z.	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Huty Hoerder	5	103 1/2 p.	Halls-zur-gub. z pr. p.	5	62 p.	Brzesko-grajew. akc. z.	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Laura	5	153 p.	Marchijsko-pozn. z pr. p.	5	69 p.	Kol. Elżbiety akc. z.	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Lauchhammer	5	75 1/2 p.	Zagraniczne papiery.			Galic. kol. K. Lud. ak. z.	5	88 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Marienhütte	5	72 1/2 p.	Austr. renta arab.	4 1/2	63 p.	Kol. Rudolfa akc. z.	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Massener	4	97 1/2 p.	dito papier.	4 1/2	58 1/2 p.	Marchijsko-pozn. ako. z.	4	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	dito Redenhütte	5	44 p.	dito losy z 1854.	4	85 p.	Aust. franc. kol. pńst. ak. z.	5	190 1/2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Erdmannsdorf przedz.	5	50 1/2 p.	dito losy z 1858.	fr.	108 1/2 p.	dito póln.-zachod. ak. z.	5	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Hoffmann'a fabr. wag.	5	42 p.	dito losy z 1860.	5	88 1/2 p.	akcyje zak.	5	91 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Kramsta fabr.	5	88 1/2 p.	dito losy z 1864.	fr.	83 p.	Reichenb.-pardub. ak. z.	4 1/2	— p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
dito	4 1/2	99 p.	Berlin. Passage.	6	48 1/2 p.	dito losy z 1864.	fr.	83 p.	Rumuńska kol. ako. z.	5	32 p.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Akcyje zakładowe i obligacye kolej żelaznych.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				